

Силовања Српкиња за вријеме рата у БиХ, нарочито на почетку, по разним затворима у Сарајеву су јавна тајна пред којом је ратна власт у Сарајеву затварала очи - за те злочине нико није одговарао, ниједан судски процес није покренут, нико то више и не помиње?!

Срна је имала увид у исказе десет силованих Српкиња у затворима у Сарајеву, што у званичним што у приватним, као и исказе осам жена које су малтретиране у сарајевским затворима, а које свједоче о силовању, те 17 исказа мушкараца, затворених Срба, који такође свједоче о силовању Српкиња, а ту је и кривична пријава за силовање 12 Српкиња у Храсници.

У својим исказима ове бивше српске затворенице и затвореници, свједоци иживљавања, помињу имена више од 30 српских жена, од малољетних дјевојчица до старица, које су сексуално злостављане, а међу силованим женама помиње се најмање пет супруга официра ЈНА.

Највише силовања извршено је на почетку рата, током 1992. године, као и 1993. године, а несрећне жене и дјевојке често нису знале идентитет својих мучитеља, пошто су се ословљавали по надимцима или су носили маске преко лица, а некада су међу силоватељима били и познаници тих жена.

Најозлоглашенији по овом злочину је Централни затвор у Сарајеву, односно четврти спрат тог казамата, у којем је у једном моменту на разне начине пребијано, понижавано и злостављано - према исказу једног свједока, бившег затвореника - више од сто српских жена и дјевојака.

Ту су и многи приватни затвори у подрумима, становима, кафићима, које су користили сарајевски криминалци, блиски тадашњој ратној власти у Сарајеву, као што су Исмет Бајрамовић - Ћело и Јука Празина, Самир Кахвеџија - Крушко... одакле су неке од

силованих жена пребациване у затвор "Виктор Бубањ", док се другима, које се помињу у исказима, губи траг. У неким од ових затвора виђани су поједини генерали Армије БиХ, али и неке друге јавне личности.

Оне жене које су преживјеле силовања наставиле су живот са тешким психичким траумама, али остају непознате судбина дјевојчице Јелене или 16-годишње Сњежане силоване пред цјелокупном родбином, као и десетине Српкиња, о чијој злехудој судбини у својим исказима свједоче српски затвореници и затворенице који су преживјели сарајевске казамате.

Разлози због којих су српске жене привођене - тривијални су, од већ уобичајених да су "пета колона", снајперисти, да су давале свјетлосне сигнале и наводиле српске гранате, па до апсурдних - као што су књига - нека народна пјесмарица, пронађена током претреса стана, или исјечак из сарајевског "Ослобођења" о боравку Вука Драшковића у Москви, а једна старица је хапшена чак два пута, јер је "пета колона и склона бјежању", док је једна 16-годишња дјевојчица ухапшена само зато што је Српкиња.

Хапшене су у својим становима, на улици на основу пријава комшија, а у затворима су излагане највећим тортурама, које су подразумијевале премлаћивања, силовања, јавна понижавања, робовски положај, прање ногу целатима послије пребијања, које су биле попрскане крвљу, а неке - као С.И. - силоване су и задављене у свом стану.

Међу ухапшеним Српкињама била је и једна ретардирана дјевојка - Р.О. са дефектном лијевом руком, коју су оптужили да је снајпериста, а тако су је и звали - "снајпериста", и представљали страним новинарима.

Бар двије од ухапшених и силованих жена радиле су на тадашњој Радио-телевизији у Сарајеву, а биле су оптуживане да су снајперисти и да су новинари Срне.

Жртве у свом исказу наводе да су многе муке пролазиле ухапшене Српкиње које су макар накратко биле у затвору код Јуке Празине, а све су без изузетка биле силоване.

Једна од ухапшених жена - Н.С., иначе новинар, каже да су у Централном затвору српске затворенике тукли док их нису усмртили и да се "чуло пуцање костију", а "када крици утихну, стражар отвори врата и обично каже: `Тропа`, а други дође и каже: `Купи српско ђубре`".

У том затвору су се над Српкињама сексуално иживљавали ноћу, а једну су силовали три пута по осморица чувара. Било је познато шта значи "позив на излазак у провод" или "одвођење на туширање".

Нису све жене биле регистроване код МКЦК, неке су биле скриване приликом доласка представника МКЦК.

"Најперфиднији конц-логор за Србе - град у коме свако може да ти ради шта хоће, а да ти се не представи ни ко је, ни шта је, град гдје не знаш у којем сокаку чија банда влада, а сви се дозивају по разноразним надимцима, док сви старији муслимани имају само један надимак - `дедо`, каже о Сарајеву у свом исказу једна од жртава.

Једна од жртава прича да су у једном од затвора - подруму зграде у Улици Ђуре Ђаковића, жене Српкиње силовали "дању и ноћу, уз тучу, пријетње ножевима да ће им сјећи дојке, уши и друге дијелове тијела. Једна је жена, најстарија, имала више је од 60 година, умрла од батина и малтретирања /у августу 1993/".

Затвори гдје су вршена силовања, а које жртве помињу јесу, осим злогласног четвртог спрата Централног затвора, и Студентски дом "Младен Стојановић", подрум старог хотела "Балкан" у Бућа Потоку, подрум Жељезничко-индустријске школе /ЖИШ/;

Када се деси да силовање пријаве полицијској станици, добијале су одговор: "Шта хоћете, остале сте живе", а једна од силованих Српкиња наводи у свом исказу: "Нисам се удавала, остала сам осрамоћена, без куће и будућности, обољела сам од рака".

Један угледни сарајевски уролог - Србин С. Б. каже у свом исказу да је "силовање Српкиња постало чињеница на коју се у том полудјелом Сарајеву мало ко обазире - зна се за јавне куће, гдје Српкиње користе као награду за најниже пориве муслиманских војника".

Затвори гдје су вршена силовања, а које жртве помињу јесу, осим злогласног четвртог спрата Централног затвора, и Студентски дом "Младен Стојановић", подрум старог хотела "Балкан" у Бућа Потоку, подрум Жељезничко-индустријске школе /ЖИШ/;

Стан у Улици Мис Ирбина, у центру Сарајева, подрум продавнице "Сунце", шупа крај једне куће у Пофалићима, подруми зграда у Улици Ђуре Ђаковића и на Алипашином пољу, подрум самопослуге код кафића "Борсалино", подрум и канцеларије Привредне банке, кафе "Балтазар", складиште "Југоекспорта" и продавнице "Борово", подрум "Пољоопскрба", подрум зграде на Отоци код ОШ "Алија Алијагић";

Електротехничка школа у Бућа Потоку, затвор у Поправном дому за малољетне делинквенте, подрум једне зграде на Добрињи 2, МЗ "Младост", хотел "Загреб", хотел "Европа", као и логор на стадиону "Фамос" у Храсници и други...

Лијечене у психијатријској болници

Гинеколог београдске Гинеколошко-акушерске клинике /ГАК/ у Вишеградској улици доктор Миомир Крстић, који је био на челу тадашње комисије за одобравање прекида трудноће, рекао је Срни да је у ову установу, при Клиничком центру "Србија" примљена 21 силована Српкиња током рата у БиХ, ради прекида трудноће, од чега их се шест породило, јер су биле у поодмаклој трудноћи.

Ни једна није хтјела да задржи дијете, јер је настало силовањем - па су та дјеца слата у Дом за незбринуту дјецу у Звечанској улици, у Београду. Од шесторо рођених, једно је умрло, за једно се јавила породица мајке да га прими, док је преостало четворо отишло на усвојење.

Др Крстић наводи да су се у ГАК јавиле три Српкиње које су силоване у Сарајеву. Једна је била са већом трудноћом, док је једна дошла са малом трудноћом - упали су у стан и силовали је наоружани мушкарци.

Све силоване Српкиње које су трудне долазиле у ГАК лијечене су у Психијатријској болници "Лаза Лазаревић" у Београду, а у једном од психијатријских налаза од 21. новембра 1992. године наведено је : "Од еуфорије до утучености. Плаче. Говори: `Дијете не могу да видим, то не могу да поднесем, то ме подсјећа на све што сам преживјела`".

Др Крстић, који је сада у пензији, сјећа се да су жртве силовања у Сарајеву, које су долазиле у ГАК у Вишеградској улици, биле младе, а једна је била из мјешовитог брака, брат јој био у Војсци Републике Српске.

Свака је била под стресом, што је психичка реакција на силовање.

Др Крстић наводи да, према неким уобичајеним процјенама, на 100 силованих жена једна остане у другом стању, па се може рећи да је било око 2 000 силованих Српкиња, с обзиром на то да се у ГАК јавило њих 21 да прекину трудноћу.

"Много су пропатиле, испричале су потресне приче, све су обрађене психијатријски. Велики проблем је био шта с њима после. Једну смо држали у болници и више од месец дана након што се породила. За своје дете никада није рекла `моје дете`, него - `оно`.

Она је и сада у контакту са социјалним радником. Засновала је породицу, добила дете. За остале жртве силовања не знамо шта је са њима било", каже др Крстић.

Др Крстић наводи да, према неким уобичајеним процјенама, на 100 силованих жена једна остане у другом стању, па се може рећи да је било око 2 000 силованих Српкиња, с обзиром на то да се у ГАК јавило њих 21 да прекину трудноћу.

Он се сјећа првог доласка у ГАК, у септембру 1992. године, жртве силовања, једне медицинске сестре из Брчког, Српкиње И.Ј, која је прво била силована у хрватским логорима, а онда је пребачена у БиХ, поново у логор, гдје је њена голгота настављена.

"Она је била веома лепа, имала је велике плаве очи. Рекла ми је да се плашила да јој их не ископају", наводи др Крстић.

Осим жена које су биле жртве силовања, најпоузданије су могле о томе да свједоче жене и мушкарци који су са њима били у заточеништву, с обзиром на то да се жртве силовања тек у једном од десет случајева одлучују да проговоре о својој несрећи.

"У Централном затвору сваке ноћи смо слушали како горе на том злогласном четвртом спрату јаучу несрећни Срби и понижене Српкиње. ...

Ноћу су на четвртом спрату изгонили жене у ходник, њих више од сто, неке су затваране са дјецом, јаучу, чуо сам како им говоре `гледајте како муслимани праве дјецу`, водили су их одатле негдје у јавну кућу, чуо сам то, изводили су нас да их гледамо у ходнику тако јадне и понижене, било их је полуголих", свједочења су мушких затвореника - Срба, који су преживјели пакао Централног затвора.

"Жене су одводили у стан изнад затвора, враћане су видно измрцварене, понижене, ћутљиве...`Шћућуре` се у ћошку и пате; све су то биле жене углавном од 25-30 година", прича један од свједока о силовању Српкиња у једном приватном затвору.

У једној кривичној пријави против Самира Кахвеџућа - Крушке, једног од командира приватних затвора, наводи се да је имао бутик "Гарфилд" на Тргу солидарности, /на Алипашином/, те да је једном довезао два камиона српских цивила у свој приватни затвор, па их свирепо убио, да је основао јавну кућу, гдје су силоване српске дјевојчице и жене од 12 до 30 година у "сврху релаксирања његових бораца".

Силована у становима

Најтрагичнији примјер силовања Српкиња у Сарајеву јесте случај дјевојке С.И, коју су силовала тројица муслиманских војника у њеном стану, а потом и убили.

О њеној несрећној судбини у исказу прича њена пријатељица Н.Ј, која је била у том стану за вријеме овог злочина, а која је успјела да избјегне најгору судбину - скочивши

кроз прозор с првог спрата.

Према овом исказу, у стан С.И. 30. септембра 1992. дошли су припадници Јукине војске, које је предводио командант војне полиције Хамдо Шашић.

Они су упали у стан С.И, а Шашић је почео да их испитује. Тада се "убацио" један од војника ријечима: "Не ради се то тако, него овако" - ухватио је Сању за руку и одвео у другу собу. Та тројица су је малтретирали и силовали.

Шашић је рекао Н.Ј, која је остала са њим у првој соби: "Морамо, Н., правити балијску дјецу", а када је Н. Ј. ушла у собу, затекла је С.И. блиједу, црвеног врата, са пјеном на устима. Шашић је рекао Н.: "Ти ћеш сутра навече бити силована са моје стране".

Хамдо и та тројица су потом отишли, закључали стан, а Н. је скочила са прозора првог спрата на неке вреће са пијеском и побјегла преко ријеке Жељезнице у Вреоца.

Службеница из Бућа Потока М.О. ухапшена је 29. јуна 1992. године, након што се вратила у своју опљачкану кућу, одакле је побјегла после муслиманског напада на Пофалиће 17. маја 1992. године и паљења српских кућа у Орловачкој улици у Бућа Потоку, које су предводили момак са надимком "Жути" и Мурат Шабановић из Вишеграда /познат по томе што је пријетио да ће брану на Дрини дићи увис/.

Одвезли су је у стан тог младића у Мис Ирбиној, код ФИС-а, ту ју је Ћело принудио, пријетећи оружјем, на секс, рекао јој да је она трећа Српкиња коју је ту довео. После тога је пустио да иде кући.

Након хапшења одвезли су је у подрум старог хотела "Балкан", у центру Бућа Потока. Хапшење је предводио Сејо /Кемо/, радио у "Зраку", одјељење "Оптика". Он јој рекао да је ухапшена, јер је код ње пронађено писмо из Окучана, које је добила прије рата и текст о боравку Вука Драшковића у Москви /текст из тадашњег сарајевског "Ослобођења"/.

Одвозе је у подрум ЖИШ-а /Жељезничка индустријска школа/. Рекли да ће је убити и бацити у Миљацку, полицајац покушава да је пипа за груди. Везали су јој очи и довели у

неку просторију - када су скинули повез, видјела је једна врата са написом "Библиотека".

У ту просторију је ушло 10 младића, тетовираних, ошишаних.. Рекли да чекају долазак Јуке Празине.

Она помиње да су у те просторије дошли и кратко се задржали један познати сарајевски пјевач и глумац (имена забиљежена у исказу Комитету).

Потом су је одвезли у Централни затвор, гдје ју је испитивао Исмет Бајрамовић - Ћело, а након испитивања уз пријетње "предложили" јој да преспава код једног младића, који је сједио за писаћим столом.

Одвезли су је у стан тог младића у Мис Ирбиној, код ФИС-а, ту ју је Ћело принудио, пријетећи оружјем, на секс, рекао јој да је она трећа Српкиња коју је ту довео. Послије тога је пустио да иде кући.

Дјевојка М.Б. /1975/, живјела је са родитељима и сестром у солитеру близу Трга Пере Косорића, а у изјави наводи да ју је силовао два пута у току десет дана исти младић.

Она је 15. децембра 1993. године пошла да избаци смеће, када су је пресрела три младића, једног је знала из виђења, увукли је у приземље једног стана који је био празан, а силовао ју је онај кога је познавала, док су је друга двојица држала, пријетили јој да никоме не каже или ће јој убити оца и мајку.

"Било ме срамота и ужасно сам се плашила, никоме нисам рекла", каже ова ова несрећна дјевојка и додаје да је опет силована када је десет дана касније изашла по нека документа за оца.

Опет је угледала ту тројица, који су јој довикнули "Еј, ти, четникушо". Она је потрчала, али су је сустигли и опет одвели у онај исти стан. Вриштала је, а један је силовао,

пријетили су јој пиштољем да ће је убити.

Није смјела да каже својима, а од једне другарице касније је сазнала да је један од њих погинуо - по опису је закључила да је то онај који ју је силовао.

"Једне вечери осјетила сам да се беба мрда, рекла сам мајци и сестри", наводи М.Б, која је изашла из Сарајева - посредством једног Хрвата, за 300 марака - до Илиће, а одатле на Пале, па потом у Београд код родбине.

Она је 25. јула 1994. године дошла на ГАК у Вишеградској улици, у одмаклој трудноћи, родила је мушко дијете, тешко 3 650 грама и дуго 51 центиметар и намјеравала је, како је навела у исказу, да остави бебу.

Мучена радница предратне сарајевске ТВ

Међу силованим сарајевским Српкињама су и двије раднице тадашње Радио-телевизије у Сарајеву.

"Свакодневно су ме силовали, молила сам да ме убију, изводили су и силовали и друге жене. Сенад је изводио затворенике и тукао у сепареу у саставу самопослуге, било је много крви по поду, зидовима, то сам морала да перем, Сенад ме принудио да перем и масирам му ноге после тих пребијања. А ноге су му биле попрскане крвљу", прича Н.В.

Након одласка ЈНА 5. маја 1992. године, на врата Н.В., која је била разведена /родица је једног познатог естрадног менаџера/, покуцала су два човјека у цивилном одијелу, који су је позвали, наводно, на разговор у мјесну заједницу, па је изашла у бермудама, мајици и папучама.

Смјестили су је у подрум једне зграде на Алипашиним Пољу, гдје је у просторији 5х6 метара било између 20 и 30 српских мушкараца и жена.

Повремено је долазио извјесни "Бабо". Имао је у џепу бројанице и долазио у пратњи неке црнокосе дјевојке. "Бабо" је посебно малтретирао и тукао затворенике.

Један од стражара је увече одвео у стан у тој згради, ту је био Јасмин, таксиста, кога је познавала "из виђења". Хтио је да је силује, а тада је у собу упао Крушко /Самир Кахвеџић/, командир затвора, и одвукао је у други стан, у којем је био плавокос човјек, мршав, онижи, звао се Сенад. Сенад ју је силовао. Тај затвор био под командом Јуке Празине.

Свакодневно су је изводили у станове изнад подрума и силовали, некад по петорица, некад 10, а изводили си и 70-годишњу старицу З.Т, којој је син био у ЈНА. Силовали су и њу.

За ту старицу Н.В. каже да је након пребацивања у "Виктор Бубањ" пуштена, али је умрла убрзо од посљедица мучења. Покопана је у кругу насеља Алипашино Поље, а у покопавању је учествовао њен комшија Кемо.

Српске жене су силовали и тукли - највише Сенад, али ту су били и остали који су на глави имали ознаку ХОС исписану машином за шишање. Ту био и извјесни Звонко. И он је силовао.

Потом су српске затворенике преселили у већи подрум самопослуге, поред кафића "Борсалино", а ту су стражари доводили у подрум дјевојчице муслиманке да виде "четнике". Оне су их тукле и малтретирале. Затворенике су тукли и стражари, а број затвореника се мијењао, јер су стално претходне одводили, а доводили нове.

Један стражар, наводи Н.В. у исказу, једном је довео дјевојчицу и упитао Н. В. са које стране лица жели да је та дјевојчица удари, тада се Н.В. обратила дјевојчици: "Тешко теби кад си зла, увијек ћеш бити несрећна". Због тих ријечи стражар је тешко Н.В. претукао у кругу дворишта тог логора.

Пролазили су познаници и понижавали је, иако је с њима радила на РТВ. То се дешавало и са оцем и сином чија је презиме Ђурашковић, који су такође радили на РТВ у Сарајеву.

Она се сјећа да је у затвор доведена цијела породица Радовић из насеља "Анекс", 17 чланова, четири брата са супругама и дјецом, дјед старији од 80 година (са шубаром на глави), кога су посебно малтретирали, јер је "четник са шубаром". Не зна шта је с том породицом било, али је једна дјевојка из те породице силована.

Повремено је долазио извјесни "Бабо". Имао је у џепу бројанице и долазио у пратњи неке црнокосе дјевојке. "Бабо" је посебно малтретирао и тукао затворенике.

Послије мјесец и по Н.В. је пребачена у касарну "Виктор Бубањ", а након пуштања из затвора отишла је 1993. године у једну западну земљу са сином.

Када је послје 2000. године контактирала познатог сарајевског адвоката Сенку Ножицу, тражећи права и враћање стана, она је бурно реаговала и рекла јој да јој је "познато њено име и презиме, да је била у неким затворима, гдје је командир био Крушко, да јој је брат четнички војвода". То је, наравно, била лаж - каже Н.В.

"Из тих ријечи закључила сам да је тадашњим муслиманским властима у Сарајеву познат цијели мој случај. Из сусрета са бившом колегиницом са РТВ Сарајево - муслиманком, сазнала сам да им је познато да сам била у затвору, јер сам наводно била снајпериста, да сам `давала свјетлосне сигнале Србима`" - испричала је Н.В.

Реаговање адвоката Сенке Ножице је значајно, јер је она била ангажована као правни заступник разних међународних организација, која имају наводно хуманитарни карактер, навела је Н.В.

У стан Р.Е. на Добрињи упала су 27. маја четири униформисана припадника ТО БиХ, морала је пред њима да се пресвуче, а за њима у стан су упале и комшије муслимани, мушкарци и жене, радујући се што је одводе.

Одвели су је у подрум продавнице "Борово", везали руке за наслон столице, нашли јој

пропусницу за зграду РТВ и одмах саопштили да је "новнар Срне". "Код тебе пронаши радио-станицу", рекао јој је инспектор који се представио као Зока, Србин из Иванграда, али је по говору закључила да је Санџаклија.

"Зока" је ударао гуменим чекићем по кољенима, шамарао, тражио да каже о чему је радио-станицом извјештавала Срну, а она је рекла да није новинар.

У том подруму била је осам дана, некад и по два дана без хране, она сама са још девет мушкараца Срба, везаних очију; ту је била једна канта у коју су вршили нужду, канта је била препуна крви /то видјела када су јој једним скинули повез с очију/, јер су мушкарци пребијани.

Силовала су је три чувара из подрума код "Борова", повели је у просторије изнад затвора, пријетили да ће јој откинути ножне прсте, пекли је цигаретама по кожи.

Очи су јој биле везане, један јој се помокрио у крило, сва тројица су је силовала, вратили је послије у подрум, у подруму питали заробљене Србе да ли неко од њих жели да сексуално општи са "четничком курвом". Сви су одбили.

Потом је премјештена у подрум Привредне банке /затвор на "Добрињи 2"/, ту је било 60 жена и мушкараца, међу којијма и затвореник од 70 година и бака од око 80 година. Жене су брисале крв са пода од пребијања, а стражари су узимали новац, накит; ту био и новинар Милан Радић.

У затвору испод Привредне банке други стражари су је присилили да са њима орално општи. Тај затвор су држали Јукини борци, а управник тог затвора био је старији човјек, око 50 година, звали су га "Дедо" и говорио је екавски.

Одвели су је у школу "Фрањо Клуз", у кабинет биологије, гдје је затекла супругу познаника М.Ч., која је била везана за клупе, лежала потпуно гола потрбушке и претучена, уз њу су били разбацани дијелови одјеће.

У подруму "Пољоопскрба" тукао ју је Аско, који се представљао као Србин, тукли су је

стражари. И то био затвор Јуке Празине. Главни је био неки Кемо, кога су звали Ћело, тукли су затворенике и присиљавали да пјевају "Босно моја".

Жене су тјерали да чисте српске станове - да би се у њих уселили муслимани, неке од жена водили да се "истуширају" у становима, враћали их након сат времена.

За жене је била задужена нека Мирела, полицајац /коју помињу и друге затворенице, носила је нож са бајонетом и "шкорпион" за појасом/.

Кад су је пустили у јулу, Изудин Исовић, из РТВ, рекао је да су јој дали отказ, "јер је била одсутна са посла", а кад је показала потврду да је била у затвору, ставили су је "на чекање" и иронично рекли да је отказ добило 300 Срба.

"Ликовали су, чак и моје дојучерашње добре другарице са посла, а једна је рекла: `Не поздрављам четнике`, наводи у исказу Р.Е, која није жељела да уђе у званичну изјаву да је силована.

Како су понижаване учитељица м.м. и њена кћер

"Током боравка у гарсоњени силовала су ме шесторица униформисаних муслимана, без икаквих војних ознака на одијелу - то су били млађи људи, вулгарног, примитивног, дивљачког понашања" - свједочила је силована Српкиња, учитељица М.М.

Стан у сарајевском насељу Кошево учитељице М. М. (која је мајка троје дјеце и активиста једног српског удружења) 8. маја 1992. године претресли су људи Исмета Бајрамовића - Ћеле, међу којима су били и некакав Србин - криминалац Обрен Јевтић, и Хашим Сарајлић.

Њих двојица су дошли у њен стан крвавих руку, хвалећи се да су претходно учествовали у покољу "четника" у Пофалићима. Међу њима била је и једна црнокоса наоружана

дјевојка, те Мухамед Бегић - Ђилда, његов брат Халил, буреџија Нурудин...

Разбијали су ствари у стану, репетирали оружје на њу и њену кћер Наташу, која се због страха онесвијестила.

"Због свега проживљеног имам здравствене проблеме, изражену срчану аритмију, страхове, кошмаре, кћер добила алергију због које се отварају ситне ране на ногама и рукама", наводи М.М. у исказу.

Одвели су је у школу "Фрањо Клуз", у кабинет биологије, гдје је затекла супругу познаника М.Ч., која је била везана за клупе, лежала потпуно гола потрбушке и претучена, уз њу су били разбацани дијелови одјеће.

Око ње се налазила група одраслијих дјечака који су је хватали за груди, задњицу и по осталим дијеловима тијела, иживљавајући се и понижавајући је. Из других учионица и подрумских просторија школе чула је страховите крике, плашила се да и њој не скину одјећу.

Испитивали је о оружју, пријетили да ће је мучити, убити јој супруга, кога су такође одвели из стана - ако не ода "четнике", оптуживали је да је правила спискове за ликвидацију муслимана, али пошто је један познаник муслиман то негирао, вратили су је стан, да би је одмах поново одвели, али овај пут у Студентски дом "Младен Стојановић".

У дому су је увели у трпезарију, гдје је на једном од зидова била велика фотографија Хомеинија, као и постери арапских градова, а на великом столу фотографија Радована Караџића са забоденим ножем по средини. Ко год би прошао забадао би нож у ту фотографију.

Док су је испитивали Рефо (онижи, црн, са наочарима) и Злајо (крупан, имао на себи фармерке) - ушао је млађи човјек, узео један већи нож са тестером и засјекао јој мали прст десне руке, а затим и обје ноге преко цјеваница, отворивши велике ране, чији су ожиљци видљиви и данас.

Дошао је и Ћело, обратио јој се: "Ево наше учитељице која дијели оружје по насељу", а неки непознати младић њу је тада ударио песницом у десну страну лица, тако да су јој из горње вилице испала четири зуба.

Ћело јој је рекао да је ухапшена, јер је раније конкурисала за мјесто директора у школи.

Извјесни Бесим одвео је у једну од студентских гарсоњера у том дому, на другом спрату, гдје је била до 15. маја 1992. "Повремено сам, дању и ноћу, из сусједних просторија, ходника и са степеништа, чула женске гласове, кукњаву и вриске, имала сам утисак да се налазим у јавној кући", прича М.М.

Почетком 1992. почела су узнемиравања, упади у станове, пљачке... Одвели су јој мужа, кога више није ни видјела, рекли су да је погинуо, а у прољеће 1993. године све Српкиње из њене зграде смјестили су у подрум те зграде. Било их је осам. Она била најмлађа, а било их је и старијих од 60 година.

Почетком 1992. почела су узнемиравања, упади у станове, пљачке... Одвели су јој мужа, кога више није ни видјела, рекли су да је погинуо, а у прољеће 1993. године све Српкиње из њене зграде смјестили су у подрум те зграде. Било их је осам. Она била најмлађа, а било их је и старијих од 60 година.

Током боравка у тој гарсоњери силована је. Први пут су је силовала двојица, а касније појединачно четворица у различите дане.

"Осјећала сам се веома понижавајуће и друге детаље не желим да објашњавам; међутим, сигурно је да су овај гнусни чин извршиоци обављали са знањем својих претпостављених, свакако Ћеле, и не искључујем могућност да је он то наредио", каже М.М. у исказу.

Враћена је поново у стан, гдје затекла кћер Наташу у веома тешком стању, смршала је 12 килограма и од тада се није опоравила. У повјерењу нам је рекла да су и Наташу силовала петорица муслимана, који су упали у стан.

Учитељици М.М. су и трећи пут упали у стан, пријетили смрћу, изводили да је стријељају, постављали уза зид, репетирали оружје.

Успјела је да побјегне крајем маја 1992. поред стадиона Кошево, са западне стране, гдје је видјела неколико запаљених људских лешева како тињају, а медицинска сестра Д.П. рекла јој је да су то Срби из Велешића.

"Због свега проживљеног имам здравствене проблеме, изражену срчану аритмију, страхове, кошмаре, кћер добила алергију због које се отварају ситне ране на ногама и рукама", наводи М.М. у исказу.

Ћелина иживљавана

Фризерка С.К. /1970/ познавала је Исмета Бајрамовића - Ћелу одраније, хтио је да се са њом "забавља", а она га одбијала.

Њу су 25. априла 1992. на улици, док је ишла с другарицом, зауставили Ћело и још двојица муслимана, затворили је у шупу, крај једне куће у Пофалићима. Ту је била и дјевојчица Јелена, коју су такође силовали, као и још дјевојака, којима је чула гласове.

Ту су била десеторица муслимана, тзв. "љиљани", са надимцима: Алибаба, Кемо, Ари. Ћело јој рекао: "Ипак ћеш бити моја, кучко, треба вас поубијати, боље нисте заслужили. Ви сте поган народ, треба вас уништити", покидао је одјећу са ње и силовао је. Он и још седморица.

Изашла је из тог затвора у мају, на интервенцију муслимана Е.Т. - мужа њене колегинице.

Остала је трудна. А кад је била у другом мјесецу, отишла је у болницу на Кошеву да абортира. Међутим, рекли јој да ће то урадити ако пристане да дођу новинари и да каже да су је силовали Срби. Љекар се звао А. Н.

У новембру 1992. године стигла је у Београд, породила се 21. новембра у ГАК-у, у

Вишеградској улици. Родила је женско дијете, које није хтјела да прихвати.

Лијечила се у психијатријској болници "Лаза Лазаревић" у Београду, а психијатријски налаз од 21. новембра 1992. године гласи: "Од еуфорије до утучености. Плаче. Говори: Дијете не могу да видим, то не могу да поднесем, то ме подсјећа на све што сам преживјела".

Удовица Б.А.Ј., мајка двоје дјеце, становала је у улици Ђуре Ђаковића, а у подруму те зграде више пута је силована, са још осам жена из исте зграде, које су биле затворене ту од јуна 1993. године.

Кад је била у поодмаклој трудноћи, абортирала је у ГАК-у у Вишеградској улици у Београду, а у њеном психијатријском налазу наводи се да је била "у тешком психичком стању, са суицидним тенденцијама".

Почетком 1992. почела су узнемиравања, упади у станове, пљачке... Одвели су јој мужа, кога више није ни видјела, рекли су да је погинуо, а у прољеће 1993. године све Српкиње из њене зграде смјестили су у подрум те зграде. Било их је осам. Она била најмлађа, а било их је и старијих од 60 година.

Прво су прале веш и радиле разне друге послове. Биле су малтретиране мјесец дана. Прво су напаствовали Ружицу (60 година), јер је протестовала због нељудског понашања, а онда су почели да их све силују, дању-ноћу, уз тучу, пријетње ножевима да ће им сјећи дојке, уши и друге дијелове тијела.

Једна жена, најстарија, имала више од 60 година, умрла је након задобијених батина /у августу 1993/.

Жена која нам је дала изјаву не зна имена злочинаца, само надимке. Зна једино комшију из сусједног улаза, он био главни, одређивао је како ће бити напаствоване и мучене, звао се Асим Чампара или Чапара /35-40 година/, црног изгледа, остали су били Ченга /28-29/, Ака /30/, Зика /Зимић/.

Двојицу браће дактилографкиње С.К. из Пазарића код Хацића у мају 1992. године ухапсили су муслимански војници и одвели у логор Силос у Тарчину, а она и мајка остале су у кућном притвору и свакодневно малтретиране.

Другог септембра 1992. ова дјевојка и њена мајка затекле су у кући К.К, гдје је била и двогодишња кћерка и свекрва те К.К. Око поноћи на врата су им закуцала двојица муслиманских полицајаца и запријетили да ће убацити бомбу ако не отворе.

Када су ушли, пријетили су ножем да ће да их закољу, а потом су извели К.К. и силовали је, а после је су извели и С. К. И њу су силовали. Један је ножем расјекао спаваћницу, мало засјекао иза врата, па је крварила, а након сексуалног иживљавања над њом, помокрио јој се на главу, ударио је ногом и шутнуо.

С.К. и К.К. сутрадан су кренуле да пријаве силовање у полицију у Пазарићу, а путем их је напао комшија Кемо Шарић. У полицији у Пазарићу, када су пријавиле силовање, инспектор и полицајац Мујо Фатић рекао им је: "Шта хоћете, остале сте живе".

"Нисам се удавала, остала сам осрамоћена, без куће и будућности", каже С.К. у исказу, наводећи да је обољела од рака.

К.К. је у свом исказу потврдила причу С.К., наводећи да су јој у кућу упала двојица, који су преко лица имали црне чарапе, силовали је уз пријетњу ножем - један, а затим и други.